

اجتهاد

Adresse:

Idjtihad Constantinople

Téléph: St. 865

XVIIIme ANNÉE

1 Août : 1923 — No. 156

اداره خانه می

جفال اوغلند « اجتهاد نهوی »

تلفون: استانبول ۸۶۵

« اون سکزنجی سنه تاسیسیه » حیاتی، فلسفی، اجتماعی فکر غزته سی

نومرو ۱۵۶ — ۱ آگستوس ۱۹۲۳

ماضی ایله استقبال آره سندنه

آروپا و آسیا

کندیسی کمیرن اختلال داخلیننه رغماً (چین) ، متارکه دن بری اراضیسنک و حاکمیتک تمامی استرداد ایتدی. و حتی، (آروپا) نك الك بیوک دولترینه و ژاپونیا) به ویرمش اولدیی امتیازات و حقوقک بر چوغنی لغوا ایتدی. ۱۹۱۹ ده (انکلتزه) ، حمایه سنی (ایران) قبول ایتدیرمه به موفق اولمشدی. (ایران) ک حکومتی ، امور اداره سنی، اردوسنی (انکلتزه) نك قونترولی آلتنه قویان معاهده، (آروپا) ده شدید اتهاملری و حسد لری دعوت ایتمشدی. (ایران) سلاح دن تجرید ایدیلش اولدیغیندن و آرتق روس معاونتده استناد ایدمه به جکندن بومعاهده نك تطبیقنه هیچ بر قوت مانع اولماز کورونیسوردی. بالعکس، معاهده ، لفظی مراد قالدی و بر آ ز صوکره ترک اولوندی.

(مصر)، سیاست (آفریقا) دن زیاده (آسیا) به منسوب در . (مصر) ده نکلر اولدی معلوم در . محاربه دوام ایتدیکی نتیجه ، (مصر) ۱۹۱۴ سنه می نهایتنه دوغرو (انکلتزه) نك اعلان ایتدیکی حمایه به صبورانه تحمل ایتدی. محاربه ختام بولور بولماز ، استقلالنی اولیه بر عزم ایله استرداد ایتدی، که اهمیت حیاتییه حائر بر چوق نقط لرده (انکلتزه) ، سرفرو ایتیه مجبور اولدی .

(مه زبونامیسا) دخی راحت دکلدرد . آ ز چوق هر طرفده ، سکنه ، صلح معاهده لریله قبول ایتدیریلن « Mandat » لری سیستمینه عصیان ایدیورلر. (تورکیا) به و بر آزده (فرانسه) به قارشى استعمال ایچون بر آلت اولماق اوزره انکلتزه نك خلق ایتدیکی عرب دولتی ، امین دکلدرد ، اهلینک (آروپا) حاکمیتنه قارشى بغضی بک قوتلیدر .

فقط الک بیوک بقته (تورکیا) دن کلدی، ۱۹۱۹

دینیه بیلیر، که جهان حربی ایکی قطعه یی [یعنی آروپا و آمریقای] بری برندن آیردی و بری برینه یا فلاشیدردی، (آمریقا دولترینک الک ذی شوکت اولانتی (آروپا) ده حترب ایتیه سوق ایتدی؛ فقط (آروپا) ایله (آمریقا) آره سندنه مظالم بر سوء تفهم دوغوردی ، (آروپا) و (آمریقا) بوسوء تفهیمی آکلامایه دسترس اولاماقسزین برابر جه مضطرب اولماقده درلر. حربک (آروپا) ایله (آسیا) آره سندنه اورته به چیقاردینی فساد ، داها درین وحد ذاتنده داها زیاده متناقضدر. بیوک بر ایمپراطورلق، بیوک بر حربدن منظر اولاراق چیقیدینی زمان، منطقاً، تبعه سنه دهسابیوک قورقو و حرمت حسى الهام ایتک لازم کلیر . بالعکس متسارکه دن بر آ ز صوکره ، (افغانستان) ، (بریتانیا) ایمپراطورلغنه قارشى عصیان ایدیور ۱۹۱۹ ده بر محاربه باطلا یوردی، که (آروپا)، بونک آنجیق نتایجندن خبردار اولدی: (افغانستان) ک اوزرنده کی حامیلک حقندن فراغتنی متضمن اولان بر معاهده نامه ایله (انکلتزه)، (افغانستان) ک استقلال نامنی طانیور وهند لیمانه قیدسز و قونطرولسز مرور حقنی (افغانستان) . ویری یوردی . سلاح تدارکی ایچون ، دورت سنه دن بری، (افغانستان) ، بو حقدن استفاده ایتمکده در .

حرب اثناسندنه (هندستان)، اولدقجه راحت دورمش وانکلتزه به ، مجادله سندنه ، ظهور اولمش ایدی؛ حرب بیتربیتمز، تحریکات ملیه باشلادی، وئسکین و اخفاده عینی درجه ده عاجز اولان مساعدات و تضییقاته رغماً بو حرکت اختلاله دائم آرتدی .

اتفاقی، حرب، انقلاب، ظفر، مغلوبیت، کابل، بوتون بیوک حادثات بشریه، فائده، ضرر، کارل، وزیانلر آلاجلر، خلاصه کلام، برادر، برصرف وارد، رجل دولت حساسی، یامالی، مصرفی ایرادن طرح اتمه‌لی در. بالعکس جمله، قازانجری و مصرفی وزیانلری طرح اتمکسزین الکز آلاجلی درپیش ایدرک حربک حساسانی یادیق، حالبوکه بو مصرف وزیانلر دخی ظفرمزک اوزهرنده آغرافنی حس ایتدیرن بر یوکی. بوجهله، اونودق که روسیا ایمپراطورلنی آرتق موجود دکلدی.

متفکرک غربده مظفرتی تام اولدی؛ فقط پک ذی سطوت بر متفکرک سقوط ایتدیکی شرقده دکل، همه نه سقوط ۱۱ کر، (ایتالیا)، (فرانسه)، (انگلتره)، (آمریکا) دولترلی (آوستریا) (نی) و (آلمانیا) بی یقیدیلرسه (آوستریا) و (آلمانیا) دخی، مغلوبیتلرندن اول (روسیا) تخریب ایتشلردی. (روسیا) نک اضمه‌حالی، حرب بلانجوسنده غالب لایجون عظیم بر ذمت تشکیل ایدیوردی. متفکر، بو سقوطی داخل حساب اتمه‌دیلر، (روسیا) ایمپراطورلنی حالا ذی قدرت، و فعل و تأثیر اجرانسته قابلیتلی اولراق موجود ایش کیبی صلح یابدیلر. (آسیا) به عائد بتون سقوط خیالرمزک سبی بونده دره بونی، بوراده ذاتاً سویله دم، فقط تکراری فائده‌دن خالی دکلد، زیرا عصرمز تاریخنک اک محیر العقول حادثه‌لرندن بریدر. (انگلتره) دخی داخل اولدینی حاده، بتون آوروپا ملتترینک اعتبار و شوکتی، بتون (آسیا) ده صارصیلدی ایسه سبی، روس شوکتک چو کش اولماسی دره (آوروپا) ۱۹۱۴ ده اوقادار صاعلام بروحدت ایدی، که اکبارز ضدیتلر بیله اونی تقویه‌دن باشقا برشی یامیوردی! (آسیا) ده (انگلز) و (روس) شوکتلری یکدیگرلرینک رقیب کورونیوردی و قسماً رقیب ایدیلر؛ بونکله برابر یونلر یکدیگرینه استناد تشکیل ایدیورلر. یکدیگرلرینی تحکیم ایدیورلردی. انگلز، فرانمز، آلمان، روس، ایتالیان نفوذلری هر طرفده یکدیگرله مجادله ایدیورلر، دوکوشیوردی؛ بونکله برابر بری بریله دوکوشه‌رک یکدیگرلرینه متقابلاً ظهیر اولیورلردی.

سنه‌ی نهایتده (تورکیا) احیا ایدیلش کورونیوردی. «سور» معاهده‌سی، یالکز عثمانلی ایمپراطورلنک دکل، دولت سیاسی و عسکریه اولماق اعتباریله، بتون اسلامک «دفن» رخصتنامه‌سی ایدی. دنیانک بتون مسلمانلرینک باش قوماندانی، اهل اسلامک مدافعی، قرآنک حامی، مسلحی خلیفه، بو معاهده ایله ایمپراطورلنک لک زنکین ولایتلرینی، (ایستانبول) ی و قلیجی، (آلمانیا) به قارشى اتفاق ایش اولان خریستیان دولتره تسلیم ایدیوردی.

فقط فسون چوق سورمه‌دی. (تورکیا) ده نه لر اولدینی، بوراده تکراردن مستغنی اولاجاق درجه‌ده، معلومدر. تورکیا، (ازمیر) ی، (ایستانبول) ی و استقلالنی یکیدن فتح ایتدی. خلافت، اولکندن دها زیاده متعصب و (آوروپا) نک و (یسوع) ک مخانی اولراق تکرار آیاغه قالیور.

خلاصه (آسیا)، آوروپا لایاشما فائده اولدینی ظن ایدیلدیکی تام شو آنده، سوبسو، (آوروپا) به قارشى عصیان ایدیور. بزه قارشى توجیه ایتدیکی یالکز (آوروپا) نک و (آمریکا) نک سلاحلری دکلد؛ (آوروپا) نک و (آمریکا) نک فکرلرینی و عقیدلرینی ده بزه قارشى توجیه ایدیور. مصرلیر، رئیس (ویلسون) پره‌نسیپلرینی طلب ایدیورلر. اسلامک قلیجی ویسوعیلره قارشى دینک حارسى اولان بیکی خلیفه‌نی تعیین ایدن، «اجماع امت» [*] ایله منتخب برارلانتودر. فرانمز، جمهوری موده‌لی اوزرینه تشکیل ایدیلش اولوب (چین) ده آوروپا لیلری دفع اولما به دعوت ایدن برارلنتو جمهوری در. بوغریب تضادی فاصل ایضاح اتمه‌لی؟ مظفریتدن صوکره، متفق حکومتلرک جمله‌سی، مملکتلرینک افکار عمومی به مطابق اولراق تحف بر خطا ارتکاب ایتدیلر.

[*] «اجماع امت، رأی عام دیمکدر. و فرانزجه Le suffrage universel ک تام مقابلدر. مشروطی و حاکمیت ملیه اساسی اوزهرینه مؤسس مملکتلرک جمله‌سنده مبعولر رأی عام ایله انتخاب ایدیلکده در. بزه حالا صرعی منتخب ثانی، یعنی ایکی درجه‌لی انتخاب اصولی، دنیانک هر طرفنده چوقدن ترک اولونشدر. بزمده قریباً بو اصوله اثبات لیاقت اتمه‌من مأموردر.» [اجتهاد]

بتون (آسیا) نك ايلك خلاصی گه اولدی. شیمدی بتون (آسیا) نك تماماً حر اولمایه خواهشكر و لئماسنده ونا قابل ضبط بر آرزوی استقلالك بوراده کی بتون اقوامده سرزده ظهور اولماسنده حیرت ایدیه جك برشی وارمیدر؟

فقط میل استتقلال بو کون (آسیا) ده وضعیتی اغلاق ایدن دیگر برحس ایله تقویه اولونمشدر: آوروپا مدینه قارشی بغض واستحقار. غریب بر تضاددر، که آسیا اقوامی غریب بعضی ماکینه لری و اساسی عقیده لری استعمال ایتمی اوکرنده، بو بغض واستحقار آرتیور کورنمکده در. آوروپالی لر عمومیتله، آسیا اقوامنك - (ژاپون) لر مستننا - باربار یا خود نیم باربار اولدقلرینه قانعدر لر. آسیا لیلرک چوغی باخصوص بونلرک آوروپایی ای طانیان منورلری، تماماً مخالف فکرمده در لر. اونلرجه باربار لر آوروپا لیلر در.

معلوم در، که انگلیز - هندی محرر (تاغور) ک فکری بومرگزده در. فقط آوروپاده آز معلوم دیگر محرر لر دخی بو عقیده اساسیه یی نشر ایدیور لر. مثلاً چین حکمدارلغنك اسکی بر مأموری اولوب انقلابك عمل ایتدیکی و فرانسه ده تربیه کورمش و (شانغای) غننه لرنده دورمژك بیوک مسئله لری حقنده نورانی بر دریندکله ممتاز مقاله لر نشر ایتمکده بولونمش اولان چینلی (هونغ مینگ) بو زمردن در. مدینت قدیمه نك اضمحلالی Ruine de la civilisation antique عنوانی کتابك انگلیزجه ترجمه سینه تخصیص اولونان مقاله لرینك برنده حکومتك اساس معنویسی اولاراق مقتدا ئیت و عنصر مادیسی اولاراق ده قوت حقنده کی فکرلریمك پك امین و درین بر تحلیلندن سوکرمه (قوهونغ مینگ) نتیجه آتیه یه واصل اولیور:

اگر مدینتی تخلیص ایتك ایسترمه، آشکادر، که (آوروپا) نك وظیفه سی، مقتدا ئیت Autorité، بره نسبی یعنی بر حکومت اساس معنویسی کشف ایتمکدن عبارتدر. فقط آوروپا اقوامی، بو بره نسبی نرده بولایلیر؛ یا لکنز (چین) ده، - چین مدینتک دیننده. (آوروپا) نك دینی، فردك معنوی کماله چالیشمش اولان خریستیانلق دوه فقط چین مدینتک دینی (قرنف سیوس) ک دینی یا لکنز

اون طقوزنجی عصرک نهایتنه قادر (انگلتره) و (فرانسه) .. ایستانبولده نیچون او قادر حکم و نفوذ صاحبی اولایلر؟ چونکه (تورکیا)، (روسیا) دن قورقوردی. اون طقوزنجی عصرک نهایتنده، (آلمانیا) نه ایچون (انگلتره) نك و (فرانسه) نك زیاننه اولاراق «بوسفور» اوزده رنده نفوذنی آرتیرمشدی؟ چونکه (فرانسه)، (روسیا) ایله اتفاق و (انگلتره)، (مصری) اشغال ایتشدی.

(ژاپونیا) نی (انگلتره) ایله اتفاق عقدینه سوق ایدن حس نه در؟ روسیا قورقوسی. (چین) اُك اوزاق آوروپا دولت لرله مثلاً (انگلتره) و (فرانسه) ایله نه ایچون بوقادر نماشات کار اولمشدی؟ چونکه موسقوف ایمپراطورلنی آرقه سنده حاضر طورییوردی. روس دیوی، «شمال» ده (آسیا) نی تهدید ایتدیکی مدتیجه (تورکیا) ده، (ایران) ده (افغانستان) ده، (هندستان) ده، (چین) ده، (ژاپونیا) ده انگلیز محبی بر فرقه بولوندی. اخف شرین اختیار اولو نیوردی. (انگلتره) نك قوتی ایسه فی الحقیقه بالنسبه دون بو حاله ایدی. شواعتبار ایله، که عسکرلک و جغراء فیاجه (انگلتره) داها آز قورقونج ایدی.

قط (روسیا) دوشمنجه، او زمانه قدر اخف عد اولونان شره بیله کیمسه آرتق تحمل ایتده دی. انگلیز - ژاپون اتفاقی کوشه دی. (افغانستان) ک امیری استقلال تامنی الده ایتدی. (هندستان) ده و (چین) ده استقلال تمایلاتی تکرار جانلاندی. (انگلتره)، ۱۹۱۹ ده عقد ایتدیکی معاهده یی تطبیق ایتك ایچون (ایران) ده آرتق اُك کوچوک بر استاد بولمادی. آخره مجلس مبعوثانی یکی بر اردو حاضر لایه بیلیدی. (سهرور) معاهده سی لفظ مهمل قالدی. چونکه تطبیقی ایچون روس شوکتی الزمیدی. اگر چارلرک اردوسی (آسیا) یه حالا حاکم اولسه یی آخره مجلسی، یامش اولدیغنی یا ماق ایچون نه زمانه نه وسائطه مالک بولونمازدی.

* *

بتون (آوروپا)، حتی (روسیا) یه رقیب دولتلر، روس شوکتنك (آسیا) یه تلقین ایتدیکی خوف و دهشتدن استفاده ایدیوردی. (روسیا) ایمپراطورلغنك سقوطی،

(چین) آوروپای حاضرک احواله مشابه احوال و شرائط
ایچنده بولوندی زمان، خریستیانلق کیی، مدنی بیقماق
تهلکه سنی کوزه آلاق، انسانیتی تخلص ایدن Laotse
فلسفه سیله تخلص اولونمادی؛ Li Yi طرفندن، قوفو-
سیوسک مادام الحیات تعلیم ایتدیکی انسانیت و خیرخواهی
جهان شمول قانونیله، تخلص اولوندی .

بو دورت معنوی قوت - معدن کموری، دمیر،
کوموش و آلتون دکل - غرب مدنیتک حقیقی تمللریدرله
ایشته (آوروپا) ده تربیه اولونان، (آوروپا) نك باشلیجه
لسانلرینه، تاریخنه، فلسفه آشنا اولان بر چینلی نك
یازدینی . بر چوق آوروپالیر تبسم ایده جکلردر، فقط
خطا ایده جکلر (آسیا) ده بر عصردن زیاده برمدتدبری
(آوروپا) به قارشى نومیدانه مجادله ایدن مدنیت لرك جمله سی
آزویا چوق احتشام ایله، «کیفی مدنیت لرك - Civilisa-
tions qualitativss فامیلیاسنه منسوب ایدی، که داه
برو چوق عصر اول (آوروپا) دخی بو مدنیتلر فامیلیا-
سندن ایدی. بو مدنیت لرك او مدنیت لردر، که هر مقصدک
فوقده، و یولنده دیگر هر نعمتی حتی ثروت و شوکتی
فدا ایتیه آماده اولدینی بر صنعای، اخلاق، دینی
یا خود سیاسی کمال Perfection مفکوره سنی قبول ایدرلر
فقط بر عصردن فضله برمدت اول (آوروپا)، مفکوره
حیاتی دوبره رک، ثروت و شوکت، ایجابنده، دیگر
هر نعمتی فدا ایدرک (آسیا) نك بتون اقوامی آژچوق
تدهیش، اسیر، حتی، بعضاً، قهرایده بیلدی. شیمدی، که
آسیا، قوتی آزالور، خصمتک حامل ظفری اولان
سلاحلری ماکیه لری، فکرلری خصمنه توجیه ایدیور. فقط
بوراده شو سوال وارد اولور: بو آلتلره انصرف ایتک،
بو آلتلره حاکم اولماق ایچون، آسیا قوملری دخی قدیم
مدنیت کیفیه لرینک الک قیمتدار قسمی، اجدادلرندن
کندیلرینه موروث او کوزلاک، عفت [Sagesse]
و فضیلت خزاننی فدا ایدرک روحلری شیطان صائمق
یعنی [باشلرندن دفع ایتک] مجبوریتده بولونما یا قلمری؟
اون طقوزنجی عصرک نصف اولنده (آوروپا) نك
وجدانی مقلق بر صورتده بیزار ایدن مسئله بو ایدی؛
مقلق بر صورتده دیورم، چونکه آوروپا اقوامی؛

مکمل انسانلر یا ماقله قالماز، ای وطنداشلرده وجوده
کتیریر... بودینک رکن اساسی بیوک قانون حیثیت
Coile de l'Honneur در، یا خود قونفوسیوسک براقدینی
و حرفیاً ترجمه سی «حکومتک بیوک قیمت مغنویه سی»
دیمک اولان چینجه شودورت کله ده، «بنغ، فو، تو، ی»
کله لرنده مندیج دین صداقتدر. اگر بیوک «قانون
حیثیت» (چین) ده تکرار تأسیس ایدیلرسه، سایه سنده
چین مدنیتک ابدی اولاییله جکی سر ضایع اولاجاق
و جهان مدنی محو اولاجاق در، زیرا آنجاق بوقانون،
(آوروپا) یی آنارشی دن قورناراپیلیر.

(فرانسه) نك دورده کی اجرا آتی مدافعه ایتدیکی
دیگر یکی بر مقاله سنده (قوهونغ - مینغ) بر آز غریب
بر شکله اولان ساده لکیله برابر دریندکی بحر العقول بر
نظارله غرب مدنیتک حالت روحیه سنک بر تحلیلی یاپیور.
«جمعیت اقوام» ک کندیسنه علی العاده [ضعیف] راعتماد
الهام ایتدیکنک اسبابی ایضاح دن صوکره چینلی محرر
«آوروپا نجات بولماق ایچون معاهده لره دکل قوای
مغنویه به [یعنی اخلاقی و روحانی قوتلره] محتاجدر»
دیور و کندی کندیسنه صوریور:

قارشیسینده بولوندینی مهیب مسئله لری حل ایتک
ایچون (آوروپا) و (آسیا) نك قوللانماسی ایجاب ایدن
قوای مغنویه هانکی قوتلردر؟ بنم فکرجه بوقوت لر
دورت در:

۱ - آمریقایلرک نیک یندکی، که منبی روحلرینک
هنوز چو جوقله خاص ایلدی و ساده لکیدر.

۲ - جرمن عرقلرینک حس و طیفه لری، که منبی
طبیعتلرینک متابیدر.

۳ - Standard of fairness یا خود انکلیزلرک
حس عدالتی، که منبی سجه لرینک نجاتیدر. و خلاصه
کلام الک مهم اولان شی در:

۴ - (فرانسز) لرك و، علاوه ایتیم، (ایتالیان) لرك
Politesse du cœur ی [*]، تراکت قبلری در، که منبی
حسیاتلرینک ظرافتی در، دیورم، که فرانسز لرك بو تراکت
قلب، ی الک مهم قوت در. چونکه، ایکی بیک سنه اول

هیکلر ، رسمبر یان ، تفنی ایدن وحلبانه وعادلانه
قانونلر آلتنده یاشاپان الک قدیم آسیا قوملرنده؟*] اکر
(آسیا) ، قدیم مدنیتلرینک الک یوکسک قسمنی محافظه
ایده رک اوروپانک سلاحلرینی و علمنی کندیسنه مال ایتیه
موفق اولسهیدی ، کمال ایله سطوتی ، کمیت ایله کیفیتی
تألیف ایتیه دسترس اولسهیدی ، تکرار دنیانک نمونه
امثالی اولوردی . کذاک تورکار ، عجملر ، چینلر ،
ژاپونلر ، ماکینه و کیمیا علملرینی تحصیل ایتک
وطوپلرمن و مواد انفلاقیه منری صساتون آلاق ایچون
بزه کلدیکلری صره ده اوروپالیر دخی ، (قوهونغ -
تینغ) ک تلمیح ایتدیکی وسایه سنده چین مدنیتک ابدی
اولایله چکی سری کشف ایتیه چالیشسه لر دی فناپیش
اولمازلردی .

مدنیت ابدیه نک سرنی چین حقیقه قبطه تصرّفنده
طوتیور ایسه ، یالکیز بوسر ، بزم بتون اعتراضه ،
بتون براتلرمنه بدل اولور .

ک . فهره دو - Guglielmo Ferrefo ترجمه ع . ج .

[*] چناق قلعه محاربیه سی اتناسنده . اودیو اندام فاجه نک
الهامیله یازدیغمز (قاره کونش) عنوانی و ۱۳۳۳ نوصلو
(اجتهاد) ده منشر منظومه بوراده تخطر اولونمايه ذکر ،
منظومه نرک احتوا ایتدیکی فکرلری ، سکز سنه صوکره
(فهره دو) نک یازدی شو مقاله ده کی فکرلریله مقایسه ایدک .
« عقل ایچون طریق بردر » فقط « اوکر نکسزین بیلیمک »
اولان نفرس Intuition ایچون بو برلک ده قطنی وعمومیدر .
ایشته « قاره کونش » ک بر ایکی پارچاسی :

ذکاک باربارلک خدمتکاریمش ؛
بیرتجی حیوانه دیرلر مدنی ؛
یوکسکمک وولقانه دوشمک ایچونعش ؛
شیمدی الک یوکسکمک انشی الک دخی ،

★

« مشرق اعظم » در « شرق » ک مشعلی
ای فرتوت اوروپا ، بنور اولنک در ؛
أولدرمینی سومن ، اوله دن قاچار ؛
اولنک ابتدایی سنک صوکره در .

★

دره لر قان آغلار ، کلر پریشان ،
پلبلر باشنه باقوشلر اولشدی
وجدانلر ده دوغدی بر قاره کونش ،
بیلدیزی رؤیای مناره دوشدی . الخ .
۱۴ تویز ۱۹۱۵

کمیت و کیفیت پره نسیدلرینک مجادله سی آن قعایمسنده ،
بیک سنه لک برمدنیتک کلاسی ، ثروت وشوکت ایچون فدا
ایتدیکنک فرقه واضح برصورتده ، وارمیوردی . داها
یوکسک وداها شاهانه کوزل بر کمال فتح ایده جکلرینی
ظن ایدیورلردی . آسیا اقوامی ، بوکون ، مدنیت
غریبه یه ، بومدنیتی ابداع ایچون (اوروپا) نی و (آمریقا) نی
تشجیع ایتش اولان بتون بوش امیدلری [Illusious]
عطف ایده مه جکدر . آسیا اقوامی ، مدنیت غریبه نک ،
شعشعلری ، چیرکینلکری ، فضائی ، بیوکلکری ،
خطالری نه لر در واضح کوریورلر ... (آسیا) ده ،
هر طرفه ، اوروپا حاکمیت ونفوذنی صصارصاق ،
آلاق ایچون ، هر آن داها قطعی اولان جهدلر ، برسی
درونی ایله مترافی بولونیور و بولونا جقدر ، محتمل در ، که
جهانک موازنه اخلاقیه سی ایچون ، بوسمی درونی
اوروپا به قارشى آسیانک استرداد استقلال ایتیه سنک
موازنه سیاسیه اوزرنده کی اهمیتندن داها بیوک بر اهمیت
مالک اولاجا قدر . جهانک الک قدیم مدنیتلرینک یاشادیغی ،
و کیفی مدنیت ایله کمی مدنیتک برعصردن بری آلتدن
آله مجادله ایتدیکی آسیاده ، اوروپا ، کندینه کله لیدی
وکزیده لرک ذهنه ، انسانیتک ایفاسنه اوغر اشما قده بولوندیغی الک
صوکره وغایت معین وظیفه اولاراق عرض وجود ایتیه لی ایدی ؛
اکر ایش بوسر کزده ایسه (آسیا) ده نه قادر
پارلاق بر حقیقه تاریخ آجیلور ! تاریخک بتون مسئله لرینک
اک معضلی ، الک معضلی الک فاجعی اوراده حل اولوناجاق ؛
صوکره عصرلر ده ، فرقه وارمق سزین (اوروپا) انساندن ،
مدهش بر اقتداره مالک و فقط بواقدراری هانکی غایه ایچون
استعمال ایده جکی غیر مدرك براعمی نیم خدا یاپدی ، که
مساوی شاقه وهان عینی لاقیدی ایله کاه یارانیر ، کاه
تخریب ایدیور ... جهانک دون حیران اولدیغی بونیه خدا
تخریب قودوزلغنه طوتولدیغندن بری ، جهان ایچون
قورقونج اولمایه باشلادی ، شو حالده ؛ وجدان اخلاقیه
عشروعتی مسلم غایه لر ایچون ، قوتلرینی عقل وحکمت
داثره سنده ، قوللانمای اوکره ته جک اولان نعمت بصری
یو اعمی نیم خدایه اعاده ایده جک دوا نره ده بولونور .
(اوروپا) تماماً باربار ایکن ، فلسفی فکرلر نشر ایدن ،